

W Polsce rocznie w wyniku poronień umiera około 40 tysięcy dzieci. Martwych urodzeń odnotowuje się około 10 tysięcy rocznie. To chłodne statystyki, za którymi kryją się ogromne emocje i cierpienie.

Dla większości rodziców poronienie to nie jest jedynie wydarzenie ginekologiczne, ale strata dziecka. Przez wiele lat traumę rodziców potęgowały trudności z pochowaniem dziecka, co wynikało z braku uregulowań prawnych. Dziś mają taką możliwość, ale wielu z nich nadal nie ma świadomości swoich praw. W przypadku, gdy zrzekają się prawa do pochówku, ciała tych dzieci w kilku miastach w regionie chowane są podczas zbiorowych pogrzebów.

Dzięki inicjatywie „Nasze na zawsze” w **Koszalinie** w 2011 roku na Cmentarzu Komunalnym udało się stworzyć godne miejsce pochówku dzieci pozostawionych z różnych powodów przez rodziców w Szpitalu Wojewódzkim. Radni Rady Miejskiej w Koszalinie podjęli stosowną uchwałę 22 września 2011 roku. Pogrzeby sprawowane są dwa razy do roku: w marcu lub kwietniu i w październiku. W dniu pogrzebu (zawsze sobota) Msza św. w intencji rodziców po stracie dziecka sprawowana jest o godz. 10.00 w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca NMP (koło katedry). Następnie o godz. 11.30 uroczystości pogrzebowe na Cmentarzu Komunalnym. Koszty pochówków pokrywa gmina.

W **Pile** podobna uchwała została przyjęta 30 kwietnia 2013 roku. Pierwszy pogrzeb odbył się 28 marca 2015 roku. Pogrzeby odbywają się dwa razy w roku. W dniu pogrzebu (zawsze sobota) Msza św. w intencji rodziców po stracie dziecka sprawowana jest o godz. 11.00 w kościele pw. św. Jana Bosko. Następnie uroczystości pogrzebowe na Cmentarzu Komunalnym przy Grobowcu Dzieci Utraconych (główne wejście od strony ul. Motylewskiej).

W **Słupsku** uchwała w sprawie pochówków dzieci utraconych przyjęta została 30 kwietnia 2014 roku. Pierwszy pogrzeb odbył się 25 marca 2015 roku na Nowym Cmentarzu.

W **Szczecinku** uchwała w tej sprawie podjęta została 2 kwietnia 2015 roku, a pierwszy pochówek odbył się 17 października 2015 roku na Cmentarzu Komunalnym. Pogrzeby odbywają się w kwietniu i październiku. Msza św. w intencji rodziców po stracie dziecka sprawowana jest o godz. 12.00 w kościele pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny. Następnie o godz. 13.00 uroczystości pogrzebowe na Cmentarzu Komunalnym.

W **Wałczu** pogrzeby odbywają się 25 marca (Dzień Świętości Życia) oraz 15 października (Dzień Dziecka Utraconego). Msza św. o godz. 14.00 w kościele pw. św. Mikołaja. Następnie ok. 14.45 dalsze uroczystości pogrzebowe w kaplicy na cmentarzu na Dolnym Mieście (przy ul. Gen. Andersa). Pogrzeby odbywają się na koszt gminy na mocy uchwały Rady Miasta z 22 lutego 2018 roku.

Obchody Dnia Dziecka Utraconego odbywają się w Sławnie, Darłowie, Kołobrzegu, Redle k. Połczyna - Zdroju, w Czaplunku.

W **Koszalinie** Msza św. w tej intencji rodziców po stracie dziecka i dzieci utraconych sprawowana jest w każdą pierwszą niedzielę miesiąca o godz. 8.30 w katedrze, a w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w każdą drugą czwartek miesiąca o godz. 18.00. W **Szczecinku** Msza św. w tej intencji sprawowana jest w kościele pw. NNMP w każdy drugi wtorek miesiąca o godz. 18.00. Natomiast w **Pile** w każdą pierwszą niedzielę miesiąca o godz. 12.00 w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca NMP. W **Słupsku** Msza św. w tej intencji sprawowana jest w kościele pw. NMP Królowej Różańca Świętego w każdą ostatnią niedzielę miesiąca o godz. 19.00, a w **Darłowie** w każdą drugą środę miesiąca w kościele pw. Matki Bożej Częstochowskiej. W **Kołobrzegu** Msza święta w każdą pierwszą niedzielę miesiąca w kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP (mały kościół nad rzeką).

Pomnik Dzieci Utraconych w Koszalinie
NASZE NA ZAWSZE

**Duszpasterstwo
Służby Zdrowia
i Chorych**

diecezja koszalińska - kołobrzeskiej

MINIPORADNIK DLA RODZICÓW, KTÓRYCH DZIECKO ZMARŁO PRZED URODZENIEM

Dziecko, które umiera w którymkolwiek momencie swojego życia, choćby przed narodzinami, jest takim samym człowiekiem, jak Ty i ja. Należy mu się szacunek, godne traktowanie, a zatem i godny pochówek.

Dziecko martwo urodzone ma prawo do pogrzebu

Prawo zapewnia nam możliwość godnego pochówku dziecka, także tego, które zmarło przed swoimi narodzinami bez względu na czas trwania ciąży. Poniżej informacje pomocne rodzicom w pochowaniu ich dziecka.

Kroki postępowania

1. Formalności w zakładzie opieki zdrowotnej (szpital, przychodnia)

W przypadku, gdy dziecko urodziło się martwe rodzice mogą odebrać jego ciało za pośrednictwem firmy pogrzebowej.

W przypadku, gdy możliwe jest określenie płci dziecka, niezależnie od długości trwania ciąży, pracownik szpitala powinien wystawić kartę martwego urodzenia. Szpital ma obowiązek przekazać **kartę martwego urodzenia** do Urzędu Stanu Cywilnego w terminie 1 dnia od dnia jej sporządzenia. Jeżeli niemożliwe jest ustalenie płci dziecka, szpital na prośbę rodziców, ma obowiązek wystawić kartę zgonu do celów pochówkowych. Na jej podstawie rodzice mogą pochować swoje dziecko na cmentarzu, ale na własny koszt. Jeśli tego nie uczynią, ciało dziecka zostanie pochowane we wspólnym grobie na cmentarzu, jeżeli takie miejsce istnieje.

Gdy lekarz nie może określić płci dziecka, to rodzice mają możliwość zlecenia badań genetycznych, określających płeć dziecka. Taką decyzję trzeba podjąć przed zabiegiem oczyszczenia macicy, bo lekarz podczas tego zabiegu pobiera materiał do badania. Pobrany fragment kosmówki lekarz powinien zabezpieczyć w soli fizjologicznej w pojemniku na badanie moczu (rodzice sami muszą zakupić w aptece te rzeczy). Następnie ojciec wysyła ten pojemnik wraz z podpisaną przez niego zgodą na badania genetyczne oraz dowodem dokonania opłaty pocztą do

wybranej kliniki, specjalizującej się w tych badaniach. Koszt badań - ok. 500 zł pokrywają rodzice (wydatek ten zalicza się do kosztów pogrzebu i refundowany jest w ramach zasiłku pogrzebowego). Odpowiedni druk (zgoda) można pobrać ze stron internetowych kliniki. Po otrzymaniu wyniku tego badania, lekarz w szpitalu wystawia kartę martwego urodzenia, z którą należy udać się do USC.

2. Rejestracja w Urzędzie Stanu Cywilnego

W przypadku wydania przez szpital karty martwego urodzenia dziecka, zgłoszenie urodzenia należy dokonać w ciągu 3 dni od daty wystawienia karty.

W celu rejestracji dziecka w USC rodzice lub jedno z nich (jeśli są małżeństwem) stawiają się w urzędzie właściwym dla miejsca urodzenia.

Do USC należy zabrać ze sobą:

- kartę martwego urodzenia,
- dowody osobiste rodziców,

Urząd Stanu Cywilnego sporządza akt urodzenia z adnotacją, że dziecko urodziło się martwe i wydaje rodzicom 1 odpis aktu (**nie wystawia się aktu zgonu**).

3. Formalności pogrzebowe

Warto pamiętać, że prawo do pochowania zwłok ma każdy, kto się do tego dobrowolnie zobowiąże. Dziecko może zostać pochowane w grobie indywidualnym, rodzinnym lub w zbiorowym na cmentarzu. Takie możliwości są już w Koszalinie, Słupsku, Pile, Szczecinku i Wałczu. W parafii – jeśli rodzice pragną pogrzebu katolickiego – zgłaszają się z odpisem aktu urodzenia lub kartą zgonu i proszą o pogrzeb dziecka nieochrzczonego. Rytuał pogrzebowy przewiduje pogrzeb w obecności ciała Dziecka.

Obecnie rodzice mają prawo pochować swoje dziecko, które urodziło się martwe, bez względu na czas trwania ciąży. Jednak pochowanie dziecka w trybie art. 11 ust. 5a ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych tj. w przypadku, gdy lekarz nie wyda karty martwego urodzenia, tylko wystawi kartę zgonu do celów pochówkowych, odbywa się na koszt własny rodziców. W tym przypadku matka dziecka nie otrzymuje urlopu ani zasiłku macierzyńskiego, nie wypłacany jest również zasiłek pogrzebowy.

Jeśli rodzice rezygnują z tego prawa, obowiązek pogrzebu spada na gminę właściwą ze względu na miejsce zgonu (art. 10 ust. 3 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych).

4. Formalności związane ze świadczeniami

ZUS powinien wypłacić Rodzicom lub osobom, które pochowały dziecko zasiłek pogrzebowy po przedłożeniu stosownego wniosku i odpisu aktu urodzenia z adnotacją, że dziecko urodziło się martwe.

Kodeks Pracy przewiduje 8-tygodniowy urlop macierzyński dla pracownicy, której Dziecko urodziło się martwe. Realizacja tego uprawnienia uwarunkowana jest od sporządzenia aktu urodzenia dziecka w USC. Tzw. zasiłek becikowy w tym przypadku nie przysługuje.

5. Firmy ubezpieczeniowe

Niekiedy firmy ubezpieczeniowe odmawiają wypłaty odszkodowania z tytułu ubezpieczenia na wypadek urodzenia martwego dziecka na podstawie medycznego rozróżnienia, iż przed 22 tygodniem życia dziecka nie ma narodzin, ale jest poronienie. Jeśli podobna klauzula nie została umieszczona w warunkach ubezpieczenia, odmowa taka jest bezprawna, gdyż zgodnie z obowiązującym prawem wiek dziecka nie ma znaczenia dla stwierdzenia jego narodzin.